

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobkyně: **K. G.**
zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, IČ 75151545,**
Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
Věkoše 416, 503 41 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění ze dne 18. 12. 2020, č. j. KRP H-89442-33/ČJ-2020-050022-SV

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2020, č. j. KRP H-89442-33/ČJ-2020-050022-SV, se zrušuje a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítala žalobkyně nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaný zajistil žalobkyni podle ust. § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena do dne 4. 12. 2020.

I. Obsah žaloby

2. Žalobkyně se domnívá, že vydáním napadeného rozhodnutí správní orgán porušil následující ustanovení:
 - § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod („Listina“) čl. 5 odst. 1 písm. f Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („EÚLP“), § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), § 3 správního řádu,
 - § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci,
 - § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo,
 - § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci,
 - § 68 odst. 3 správního řádu,
 - § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců,
 - § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť v případě žalobkyně existují překážky vycestování
3. Čl. 3 odst. 9 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 (dále jen „Návratová směrnice“), čl. 3 a čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP, čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále jen „Ženevská úmluva“).
4. Žalobkyně zdůraznila, že zajištění není trestem ale administrativním opatřením, pokud nelze realizovat účel tohoto opatření, stává se nezákonným. Domnívala se, že její zajištění je nezákonné, neboť v praxi nelze rozumně očekávat, že bude možné naplnit jeho účel, tedy správní vyhoštění žalobkyně do země původu, tedy Sýrie.
5. Dále připomněla, že zajištění cizince znamená omezení jeho osobní svobody. Jde tedy o velmi citelný zásah do jeho osobních práv. S ohledem na míru zásahu do práv cizince může být zajištění realizováno jen na základě podmínek vymezených nejen zákonem o pobytu cizinců, ale i ústavním pořádkem ČR, konkrétně čl. 8 odst. 2 Listiny, který stanoví, že *„Nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon.“* Podmínky omezení osobní svobody stanovuje i EÚLP, která v čl. 5 odst. 1 písm. f, stanoví, že každý má *„právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem: [...] f) zákonné zatčení nebo jiné zbavení osobní svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území, nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.“* Zajištění dle ustanovení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zajištění za účelem správního vyhoštění. Úkon zajištění je tedy administrativním úkonem, který je spjat s jeho účelem, jímž je správní vyhoštění. Pokud v konkrétním případě opadá účel zajištění, tedy reálná možnost správní vyhoštění uskutečnit, zajištění se tak pozbývá svého smyslu a stává svévolným omezením osobní svobody a tedy nezákonným. V tomto ohledu žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 12/2009-61 ze dne 15. 4. 2009, podle kterého správní orgány při rozhodnutí o zajištění musí zvážit *„zda výkon vyhoštění je alespoň potenciálně možný. Pokud by správní vyhoštění nepřipadalo v úvahu, ať již z důvodu § 119a zákona o pobytu*

cizinců, anebo pro důvod znemožňující vycestování do země původu, postrádalo by zákonem aprobovaného smyslu.“ Poukázala také na usnesení rozšířeného senátu NSS č.j. 7 As 79/2010-150, ze dne 23. 11. 2011, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, dle kterého: „Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. (...) O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“

6. Žalobkyně tedy namítala, že správní orgán porušil ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 8 odst. 2 Listiny a čl. 5 odst. 1 písm. f Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod (dále jen „EÚLP“), neboť rozhodnutí o zajištění se nedostatečným způsobem vypořádává s otázkou, zda bude vůbec možné účel jejího zajištění v praxi naplnit. Žalobkyně je přesvědčena, že tento účel realizovat nelze, což muselo být od počátku zřejmé i žalovanému správnímu orgánu z jeho vlastní činnosti. Za této situace tedy bylo zajištění žalobkyně nezákonným. Existují zásadní pochybnosti o tom, zda by byl takový návrat v souladu s mezinárodním právem a především zásadou non-refoulement obsaženou v čl. 33 Ženevské úmluvy. Z výpovědi žalobkyně je totiž zřejmé, že se jedná o válečnou uprchlici prchající před konfliktem v Sýrii. Žalobkyně sama v průběhu řízení před správním orgánem přitom vypověděla, že návrat do Sýrie pro ni není bezpečný (str. 4 napadeného rozhodnutí). Vysoký komisař OSN pro uprchlíky (UNHCR) opakovaně a dlouhodobě volá po mezinárodním moratoriu na nucené návraty do Sýrie a konstatuje, že v současnosti nejsou dány podmínky pro bezpečný a důstojný návrat. Také Evropská unie se od myšlenky plošných návratů syrských občanů jednoznačně distancuje. Ve vyjádření Vysokého představitele EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, učiněném jménem EU dne 10. 11. 2020 se jasně uvádí, že: „*Ačkoliv rozhodnutí o návratu musí být vždy individuální, situace v Sýrii se v současné době nehodí k podpoře rozsáhlého dobrovolného návratu v podmínkách bezpečnosti a důstojnosti v souladu s mezinárodním právem. Omezené návraty, k nimž došlo, ilustrují mnoho překážek a hrozeb, jimž čelí navracení vnitřně vysídlených osob a uprchlíků, zejména nucené branné povinnosti, omezování na osobní svobodě, nucené mizení, mučení, fyzické a sexuální násilí, diskriminace v přístupu k bydlení, půdě a majetku stejně jako špatné nebo neexistující základní služby.*“
7. Dále žalobkyně uvedla, že právním zástupcům žalobců je z jejich předchozí činnosti nad to známo, že také Česká republika správní vyhošťování občanů syrské národnosti od doby vypuknutí válečného konfliktu v Sýrii v praxi nerealizuje. V souladu s § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území ČR má totiž zajišťovací správní orgán povinnost požádat před vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění Ministerstvo vnitra o vydání závazného stanoviska, zda je vycestování cizince možné. Je standardní praxí, že v případě syrských občanů pak Ministerstvo vnitra vydá stanovisko, že takové vycestování možné není. Tato praxe přitom musí být známa žalovanému správnímu orgánu i z jeho vlastní činnosti. Přesně k tomu došlo ostatně i v případě žalobkyně, u které Ministerstvo vnitra vydalo dne 1. 12. 2020 závazné stanovisko, že její vycestování možné není, načež byla propuštěna. Je tedy dle žalobkyně otázkou, zda měla být žalobkyně za těchto dopředu

zcela předvídatelných okolností vůbec zajištěna. I pokud by snad Ministerstvo vnitra vydalo v rozporu s dosavadní praxí závazné stanovisko v tom smyslu, že vycestování žalobkyně do země původu možné je (což se jeví s ohledem na stávající praxi jako nanejvýš nepravděpodobné a by bylo dle názoru žalobkyně samo o sobě porušením mezinárodního práva), jeví se jako zcela nemožné, že by snad byl správní orgán skrze zastupitelské úřady Sýrie schopen ověřit totožnost žalobkyně a nechat pro ni vystavit náhradní cestovní doklad. Správnímu orgánu činí v praxi obtíže tyto doklady zajistit i pro osoby ze zemí, které nejsou po dobu téměř deseti let zmítány ozbrojeným konfliktem.

8. Závěr, že žalobkyni nepůjde vyhostit, ostatně nastínil dle žalobkyně i sám správní orgán v napadeném rozhodnutí na str. 9, kde sám uvedl, že „*do Sýrie nelze vyhošťovat*“. V této souvislosti dále vyslovil pochybnosti o identitě žalobkyně a její státní příslušnosti, aniž by však tyto jakkoliv specifikoval nebo konkrétně uvedl, proč tvrzení žalobkyně o její státní příslušnosti nepovažuje za hodnověrné. I pokud by snad správní orgán měl důvodné pochybnosti o identitě uváděné žalobkyní (které však dle názoru žalobkyně v napadeném rozhodnutí neuvedl), jevílo by se jako vhodnějším opatřením aplikace některé z alternativ k zajištění, zejména pak umístění žalobkyně do Příjímacího střediska v Zastávce u Brna. Mimo tato zcela obecná tvrzení se pak žalovaný otázkou reálnosti předpokladu vyhoštění nijak nezabýval. Na str. 12 uvedl pouze, že „*Zda je vycestování cizince možné, bude uvedeno v závazném stanovisku Ministerstva vnitra České republiky a dále zkoumáno z nashromážděných podkladů správního řízení.*“
9. Žalobkyně tedy shrnula, že ačkoliv byly žalovanému v době vydání napadeného rozhodnutí jednoznačně známy překážky správního vyhoštění, v rozporu s povinnostmi citovanými ve výše uvedené judikatuře se jim nijak přezkoumatelným způsobem nezabýval.
10. Žalobkyně se tak nemůže zbavit dojmu, že jí žalovaný zajistil ani ne tak ve snaze o realizaci správního vyhoštění jako spíše s cílem o určité „potrestání“ jejího nezákonného vstupu (a to ačkoliv žalobkyně vysvětlila, že jsou válečná uprchlice a v zemi původu neměla žádnou možnost obstarat si potřebné doklady). K potrestání žalobkyně pro nezákonný vstup omezením na osobní svobodě však žalovaný nebyl v rámci zákona o pobytu cizinců nijak oprávněn, zcela jistě pak nebyl oprávněn k tomuto účelu využít institutu zajištění, které je institutem administrativní povahy směřující k naplnění konkrétního cíle, tedy správního vyhoštění.
11. K výtce, že žalobkyně by mohla představovat nebezpečí pro veřejný pořádek z důvodu porušení ochranných opatření Ministerstva vnitra, pak žalobkyně uvedla, že tato výtka je zcela lichá a rozhodně nemůže představovat důvod zajištění, neboť v době vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně již absolvovala v ZZC Bělá-Jezová karanténu a testy na Covid-19 s negativním výsledkem, přičemž bylo prokázáno, že žalobkyně nemocí Covid-19 netrpí. Ačkoliv tedy v době jejího vstupu na území mohl být dát důvod pro uložení karantény, v době vydání napadeného rozhodnutí tento důvod odpadl a žalobkyně nemohla představovat nebezpečí pro veřejný pořádek.
12. S ohledem na mezinárodní závazky ČR, stanoviska mezinárodních orgánů, stejně jako dlouhodobou praxi ČR, kdy k vyhošťování syrských občanů v posledních několika letech nedochází, se žalobkyně proto domnívala, že od počátku jejího zajištění existovaly důvodné pochybnosti o tom, zda bude vůbec možné její správní vyhoštění realizovat.

Správní orgán přitom v napadeném rozhodnutí přesvědčivým způsobem nedoložil opak, reálností vyhoštění se v napadeném rozhodnutí dokonce ani nezabýval. Tím napadené rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti. S ohledem na míru zásahu do jejích základních lidských práv tak bylo zajištění žalobkyně nezákonným, neboť od samotného počátku se jevilo jako nanejvýš pravděpodobné, že k realizaci jejího vyhoštění nedojde.

II. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný uvedl, že dospěl k závěru, že žalobkyně, coby účastník řízení, naplnila podmínky uložení rozhodnutí o zajištění dle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců za účelem jejího předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie. Dne 6. 11. 2020 vydal správní orgán OPKPaE OCP KŘP-H rozhodnutí o zajištění osoby žalobkyně podle ustanovení § 129 odst. 1 a dle odst. 3 zákona o pobytu cizinců za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009, v daném případě podle mezinárodní dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných hranicích ze dne 2. 7. 2002, neboť jak bylo prokazatelně zjištěno a spisovým materiálem náležitě doloženo, žalobkyně dne 5. 11. 2020 vstoupila na území České republiky z území Slovenské republiky neoprávněně, a sice bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu.
14. Dle ustanovení § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 této právní úpravy ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. Existence vážného nebezpečí útěku u osoby byla dána zejména tím, že žalobkyně pobývala na území neoprávněně, byl dán reálný předpoklad, že by se vzhledem ke své migrační historii vyhnula předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusila o útěk a takové pohnutky byly zjevné z jejího jednání. Stejně tak a vzhledem k výše uvedenému nebylo přistoupeno k uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, neboť důvěryhodnost žalobkyně byla značně oslabena a její jednání vzbuzovalo důvodnou obavu, že zvláštní opatření za účelem vycestování by nebylo z její strany respektováno a jeho uložení by tak bylo zjevně neúčelné.
15. Dne 6. 11. 2020 bylo zasláno cestou Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie, Kounicova 24, 611 32 Brno na Prezídium policajného sboru, Úrad hraničnej a cudzineckej policie, Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava, Vyrozumění o předání občanů třetího státu, dle článku 2 odst. 5 Dohody mezi vládou České republiky a Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných hranicích. Současně byl dán podmět na Ředitelství služby cizinecké policie k prověření totožnosti žalobkyně, a to z důvodu absence cestovního dokladu a dokladu totožnosti a faktu, že žalobkyně toliko vystupovala pod udanou identitou a jak již bylo zdůvodněno, o hodnověrnosti žalobkyně byla důvodná pochybnost. Dne 18. 11. 2020 byla přijata z Prezídia policajného sboru, Úrad hraničnej a cudzineckej policie, Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava, odpověď slovenských orgánů ve věci readmise podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES z 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí občanů Sýrie se zamítavým stanoviskem.

16. Na základě výše uvedeného, jak žalovaný uvedl, bylo zajištění žalobkyně dle ust. § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s ust. § 129 odst. 3 této právní úpravy rozhodnutím OPKPaE OCP KŘP-H dne 18. 11. 2020 ukončeno, neboť pominuly důvody tohoto zajištění a bylo rozhodnuto o zajištění žalobkyně dle ust. § 124 odst. 1 písm. a) ve spojení s ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění.
17. Závažné narušení veřejného pořádku, případně existence nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku, správní orgán spatřoval v následujícím:
18. Dne 2. 10. 2020 vydalo Ministerstvo zdravotnictví ochranné opatření. Tímto ochranným opatřením se nařizuje zákaz vstupu na území České republiky pro všechny občany třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem COVID-19 dle bodu III. 1 a pro občany třetích zemí, kteří mají přechodný nebo trvalý pobyt v těchto třetích zemích, pokud tito cizinci nespádají pod tímto ochranným opatřením do stanovené výjimky. Správní orgán v rozhodnutí uvedl, že žalobkyně vstoupila na území České republiky dne 5. 11. 2020 v rozporu s ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví České republiky ze dne 2. 10. 2020, č.j.: MZDR-20599/2020-32/MIN/KAN, a to v době, kdy byl na území České republiky Usnesením vlády ČR vyhlášen ze dne 30. 9. 2020 ode dne 5. 10. 2020 na dobu 30 dní nouzový stav, jehož trvání bylo prodlouženo.
19. Naplnění podmínek zajištění podřazených pod ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, kdy existuje nebezpečí, že by žalobkyně mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, žalovaný spatřoval v následujícím: Za současného stavu není přípustné, aby žalobkyně nerespektovala Českou republikou přijatá ochranná opatření, Usnesení, či jiná opatření k ochraně před zavlečením onemocnění COVID19, a aby občané třetích zemí svévolně vstupovali, pohybovali se a pobývali na území České republiky. Ze samotného jednání žalobkyně, které spočívá v porušení zákazu vstupu a pobytu na území státu nacházejícího se ve vážné epidemiologické situaci, je zřejmé, že žalobkyně nehodlá respektovat tento mimořádný stav ani státem vydané ochranné opatření. Skutečnosti týkající se omezení pohybu osob a zákazu vstupu cizinců jsou přitom všeobecně známe a žalobkyně si jich musela být dobře vědoma. Pandemií, která přijetí nezbytných opatření k zamezení zavlečení či šíření nemoci vyvolala, je zasažena i země původu žalobkyně, která na ni rovněž reaguje. Informace týkající se aktuální situace a opatření platných pro území ČR jsou přitom průběžně aktualizovány a zveřejňovány na mnoha internetových stránkách státních úřadů (zejména Ministerstva zdravotnictví ČR). Proto také nemůže být pochyb o tom, že žalobkyně platný zákaz vstupu a pobytu na území ČR porušila vědomě, čímž vlastní zájmy zcela jednoznačně a ostentativně nadřadila nad zájmy společnosti řešící prostřednictvím cílených restrikcí mimořádnou epidemiologickou situaci na svém území.
20. Žalovaný dále uvedl, že doba zajištění byla dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců tímto rozhodnutím stanovena na 30 dnů od doby omezení osobní svobody, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy podkladů a vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Se záměrem co nejvíce šetřit osobní svobody žalobkyně nebyla stanovena nová 30 denní lhůta pro její zajištění, ale bylo přistoupeno ke stanovení počátku doby zajištění od prvotního omezení osobní svobody žalobkyně tak, aby tato lhůta nebyla prodloužena. V rámci vedeného správního řízení byly ze strany Ředitelství služby cizinecké policie v Praze ve spolupráci s Ministerstvem vnitra činěny kroky k prověření udané totožnosti žalobkyně. Z pohledu bezpečnostně právního se jedná o více než relevantní krok, kdy

Česká republika, stejně jako další členské země Evropské unie čelí dalším hrozbám islámského terorismu, přičemž v České republice je aktuálně v platnosti vyhlášený I. stupeň ohrožení terorismem. Po završení tohoto procesu, bylo ze strany správního orgánu přistoupeno ke zkoumání možnosti realizace vyhoštění cizince.

21. Správní orgán si v této věci podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců v rámci rozhodování o správním vyhoštění vyžádal od Ministerstva vnitra ze dne 30. 11. 2020 závazné stanovisko k možnosti realizace vyhoštění do země původu a shromáždil a vyhodnotil veškeré podklady rozhodné pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Dle závazného stanoviska Ministerstva vnitra ČR k možnosti vycestování žalobkyně do země původu (Syrské arabské republiky), vycestování žalobkyně není možné. Dne 1. 12. 2020 vydal správní orgán OPKPaE HK rozhodnutí o správním vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. a) bod 2, ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni byla stanovena doba, po kterou jí nebude umožněn vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 roku. Dne 1. 12. 2020 byla žalobkyně na základě Příkazu k propuštění cizince ze Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová propuštěna. Žalobkyni byl vydán výjezdní příkaz k opuštění území č. GA0325352 s platností od 1. 12. 2020 do 31. 12. 2020.
22. Žalovaný měl za to, že postupoval v souladu s platnou národní a mezinárodní legislativou a nedomnívá se, že by byla žalobkyně rozhodnutím o zajištění dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců vedeným pod č.j. KRPH-89442-33/ČJ-2020-050022 ze dne 18. 11. 2020, krácena na svých právech.
23. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně žádným způsobem neprokázala, že je státním příslušníkem Sýrie. V rámci správního řízení bylo žalovaným správním orgánem spolehlivě zjištěno, že na území České republiky pobývala bez cestovního dokladu, ač k tomu nebyla oprávněna, tedy v rozporu s právními předpisy. Žalovaný zjistil, že při kontrole policie ani v průběhu správního řízení žalobkyně nepředložila žádný cestovní doklad nebo jiný doklad opravňující k pobývání na území České republiky. Do protokolu o výsledku účastníka správního řízení uvedla, že svůj cestovní pas neměla, měla pouze doklad totožnosti Sýrie, který jí ovšem, dle jejího tvrzení, zabavili v Řecku. Žalovaný tedy prvotně přistoupil k zajištění dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území České republiky ve spojení s ustanovením § 129 odst. 3 téhož zákona za účelem jejího předání dle mezinárodní dohody mezi Vládou ČR a Vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích ze dne 2. 7. 2002. Ze strany slovenských státních orgánů nedošlo k naplnění výše uvedené právní normy a k tomuto předání nedošlo. I přesto, že žalobkyně neprokázala svoji státní příslušnost, rozhodl se žalovaný přijmout její tvrzení a tedy akceptovat, že je státním příslušníkem Sýrie. Pokud by žalovaný státní příslušnosti udanou žalobkyní neakceptoval, doba zajištění za účelem zjištění totožnosti by byla vzhledem k současné vnitropolitické situaci v Sýrii nepoměrně delší. V tomto případě tak žalovaný jednal zcela jednoznačně ku prospěchu žalobkyně. Vzhledem k protiprávnímu jednání žalobkyně vydal správní orgán rozhodnutí o správním vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. a) bod 2, § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců.
24. O skutečnosti, zda je vycestování cizince možné nebo ne, nerozhoduje, jak žalovaný dále zdůraznil, správní orgán, vydávající rozhodnutí o správním vyhoštění, ale na základě § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců Ministerstvo vnitra České republiky. Žalovaný tedy nemůže sám určovat, zda v konkrétním případě a aktuálním čase je možné vyhostit

státního příslušníka Sýrie do země původu, nebo ne. Z tohoto důvodu žalovaný správní orgán přistoupil k podání žádosti na Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky. Z výše uvedených důvodu tak žalovaný přistoupil k zajištění dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců. Dle stanoviska Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky se na žalobkyni podle ustanovení § 120a odstavec 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců vztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, kdy vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí. Po obdržení výše uvedené stanoviska, rozhodl žalovaný o vydání rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. a) bod 2, § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců, a propuštění žalobkyně ze zajištění v co nejkratší možné době.

25. Žalovaný zdůraznil, že celá žaloba proti zajištění žalobkyně je postavena na skutečnosti, že žalobkyně je státním příslušníkem Sýrie. Tuto skutečnost ovšem žádným způsobem v průběhu správního řízení neprokázala. Žalovaný i přesto akceptoval toto tvrzení a postupoval v zájmu právního řádu České republiky a Evropské unie ku prospěchu žalobkyně.
26. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobkyně se v tuto chvíli již nenachází na území České republiky a její současný pobyt a pohyb není znám. Podání žaloby tak považoval za účelové.

III. Posouzení věci krajským soudem

27. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání, když žalobkyně i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas. Po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
28. Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že dne 5. 11. 2020 ve 14:48 hod. prováděla hlídka oddělení 62 Celního úřadu pro Jihomoravský kraj na základě rozkazu ke službě číslo 530602B-1638/2020, kontrolní činnost ve spolupráci mobilním RTG a psovodem na SSÚD Podivín. Hlídkou mobilního dohledu bylo zastaveno nákladní vozidlo zn. MAN RZ: X, MPZ: TUR a návěs RZ: X, MPZ: TUR, které bylo následně podrobeno kontrole v mobilním RTG. Ve 14:48 hod. téhož dne bylo zjištěno, že se ve výše uvedeném vozidle nacházejí v nákladovém prostoru osoby. Po otevření nákladního vozidla bylo zjištěno, že se zde nachází 48 osob, z toho 47 mužů a 1 žena, žena vystupující pod identitou: K. G., nar. ..., st. př. Sýrie. Žalobkyně byla na základě oprávnění policie dle ustanovení § 167 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, dle kterého je policie oprávněna v souvislosti s pobytovou kontrolou požadovat po cizinci prokázání totožnosti, vyzvána k předložení dokladů opravňujících k pobytu na území České republiky. Jelikož žalobkyně na místě neprokázala svou totožnost a oprávněnost vstupu na území České republiky, byla dne 5. 11. 2020 v 17:00 hod. zajištěna dle ust. § 27 odst. 1 písm. d) zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky a eskortována na Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Brno, Kounicova 24 Brno k dalšímu opatření. Poté, po provedeném testu na COVID-19, byla žalobkyně eskortována na pracoviště Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Hradec Králové, Věkoše 416,

Hradec Králové, kde bylo provedeno porovnání otisků prstů v systému AFIS a Eurodac s negativním výsledkem.

29. Žalobkyně v Protokolu o výsledku účastníka správního řízení ze dne 6. 11. 2020 uvedla, že v současné době žije v Sýrii ve městě Shamalia, součást guvernорátu Idleb. Důvodem pro opuštění domovské země byla návštěva manžela – R. A., nar. ..., který v současnosti žije v Německu. Cestovala v organizované skupině lidí. Do Schengenského prostoru vstoupila překročením řecko-turecké hranice mimo vyznačený hraniční přechod. Cestovala přes Řecko, Albánii, Kosovo, Srbsko, Rumunsko, Maďarsko a Slovensko. Žalobkyně byla v průběhu své migrační cesty kontrolována policejními orgány celkem ve 2 případech. Bylo tomu tak na území Albánie a Řecka. Při kontrole albánskou policií ji policisté sejmuli otisky prstů a fotografovali ji. V Řecku byla pouze fotografována. Žalobkyně vypověděla, že v žádné zemi nepožádala o azyl. Na území České republiky přicestovala z území Slovenské republiky. Nevěděla, přes jaký hraniční přechod, neboť byla uzavřena v kamionu. Směřovala do Německa za svým manželem. V České republice neměla v úmyslu setrvávat. Dále žalobkyně uvedla, že ji s Českou republikou a Evropskou unií nepojí žádné ekonomické, sociální, kulturní a podobné vazby. Na území České republiky nikoho nemá, pouze v Německu má svého manžela. Je si vědoma toho, že na území České republiky, potažmo Evropské unie, pobývá neoprávněně. Neví, že bylo vydáno ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví České republiky, které nařizuje postup k ochraně před zavlečením onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2 a vstoupila a pobývala na území České republiky v rozporu s tímto mimořádným opatřením, přestože při překročení státní hranice nemohla s jistotou prokázat absenci tohoto onemocnění. Žalobkyně rovněž ve své výpovědi uvedla, že na území České republiky neměla v úmyslu požádat o mezinárodní ochranu.
30. Dále je z průběhu správního řízení zřejmé, že dne 6. 11. 2020 byl s řidičem tureckého nákladního vozidla MAN, RZ: X s panem C. F., st. příslušnost Turecko, sepsán protokol o výsledku osoby zadržené dle § 76 odst. 3 trestního řádu, kdy tento mimo jiné uvedl, že kamion s návěsem převzal s druhým řidičem od jiného řidiče v Rumunsku. Dál pokračovali společně přes Maďarsko, Slovensko až do České republiky. Cílem jejich cesty byla Spolková republika Německo. Při nakládce kamionu – dle jeho tvrzení - nebyl přítomen. Při převzetí kamionu si zkontroloval pouze plombu, která byla v pořádku. Přes Maďarsko cestovali po dálnici až na hraniční přechod Rajka. Dál pokračovali po dálnici na Slovensko. Na Slovensku stavěli na benzínové čerpací stanici, kde natankovali. O kterou benzinovou stanici se jedná, neví. Dál pokračovali po dálnici až do České republiky. Do České republiky přijeli dne 5. 11. 2020 v odpoledních hodinách. Po příjezdu do České republiky je na dálnici zastavila Policie České republiky, která je svedla na místo, které se podobalo parkovišti. Kontrolující hlídka PČR je vyzvala k předložení potřebných dokladů a následně byla provedena kontrola nákladního vozidla za pomoci rentgenu. Kontrolou bylo zjištěno, že se v kamionu nachází další osoby.
31. Dále krajský soud zjistil, že žalovaný vydal rozhodnutí č. j. KRP H-89442-20/ČJ-2020-050022 ze dne 6. 11. 2020 o zajištění žalobkyně v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová (dále jen „ZZC Bělá-Jezová“) na základě ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s ustanovením § 129 odst. 3 téhož zákona za účelem jejího předání dle mezinárodní dohody mezi Vládou ČR a Vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích ze dne 2. 7. 2002. Doba zajištění byla žalobkyni stanovena podle ust. § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na 30 dní od

okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 5. 11. 2020. Slovenská republika následně sdělila, že s předáním žalobkyně na území Slovenska dle uvedené readmisní dohody nesouhlasí, proto žalovaný své rozhodnutí překvalifikoval na rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění (napadené rozhodnutí). Doba zajištění byla žalobkyni opětovně stanovena na 30 dní od okamžiku omezení osobní svobody. Žalobkyně brojí svou žalobou právě proti tomuto druhému rozhodnutí o jejím zajištění.

32. Postup žalovaného hodnotil krajský soud z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o pobytu cizinců a dále i z pohledu závazné judikatury Nejvyššího správního soudu.
33. Podle ustanovení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nebo je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
34. Dále krajský soud konstatuje, že se problematikou zajištění ve smyslu ust. § 129 zákona o pobytu cizinců zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, když v právní větě usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, vyslovil, že „[s]právní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“
35. V citovaném usnesení č. j. 7 As 79/2010-150 se dále uvádí, že „Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a, jak již konstatoval první senát v citovaném rozsudku ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 - 61, publikovaném pod č. 1850/2009 Sb. NSS, učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné. [...] Pokud správní orgán po předběžném zhodnocení všech jemu známých skutečností, jež by mohly vylučovat správní vyhoštění, vycestování či předání cizince, dospěje k závěru, že správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince je i přes tyto skutečnosti alespoň potenciálně možné, je oprávněn rozhodnout o zajištění cizince. V opačném případě je však správní orgán povinen cizince neprodleně propustit na svobodu, neboť zásah do osobní svobody cizince by nemohl být považován za odůvodněný v situaci, kdy by bylo předem zřejmé či pravděpodobné, že zákonný účel omezení osobní svobody nebude moci být naplněn.“

36. Na základě takto prezentované právní úpravy a závazného názoru vysloveného Nejvyšší správním soudem dospěl krajský soud k závěru, že žalobní námitky jsou důvodné.
37. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně prokazatelně vstoupila na území České republiky v době platného ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví České republiky ze dne 2. 10. 2020, č. j. MZDR-20599/2020-32/MIN/KAN a nespadá do výjimek uvedených v opatření, takže vstoupila na naše území přes vyslovený zákaz. Nesplnila tak podmínky vstupu uvedené v tomto ochranném opatření a stala se tak rizikem pro Českou republiku, neboť mohla způsobit zavlečení onemocnění Covid 19 na území České republiky. Žalobkyni tak označil za osobu, která své zájmy staví nad zájmy společnosti. Navíc pochází ze země, kde není v současné době epidemie Covid 19 pod kontrolou natolik, aby bylo možné konstatovat, že není pro českou společnost nebezpečím. Zdůraznil, že v případě žalobkyně jde o osobu, která vystupuje pod identitou státní příslušnosti Sýrie, a z toho dovodil a měl tak za to, že prokázání se státní příslušností Sýrie je účelové, neboť do Sýrie nelze vyhostit. Dále žalovaný uvedl, že je povinen vyžádat si od Ministerstva vnitra České republiky závazné stanovisko k možnosti realizace vyhoštění do země a shromáždit a vyhodnotit veškeré podklady rozhodné pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Z toho důvodu považoval za přiměřenou dobu trvání zajištění v délce 30 dnů. Dále uvedl, že posouzením otázky, zda je vycestování žalobkyně možné, bude uvedeno v závazném stanovisku Ministerstva vnitra České republiky a dále zkoumáno z nashromážděných podkladů správního řízení.
38. K postupu žalovaného ve správním řízení krajský soud konstatuje, že ze shora vzpomínané judikatury Nejvyššího správního soudu lze nepochybně dovodit, že žalovanému v případě, kdy zvažuje aplikaci ust. § 124 zákona o pobytu cizinců, tedy zajištění cizince za účelem správního vyhoštění, vzniká současně povinnost zabývat se v tomto řízení možnými překážkami správního vyhoštění a to v případech, kdy jsou mu takové překážky známy nebo vyšly najevo. Ačkoli žalovaný zemi původu žalobkyně neoznačil najisto, je z napadeného rozhodnutí zřejmé, že tvrzení žalobkyně, dle něhož lze na její původ v Sýrii usuzovat, žalovaný částečně akceptoval - viz str. 1 a str. 9 napadeného rozhodnutí. Navíc ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že se rozhodl přijmout tvrzení žalobkyně a tedy akceptovat, že je státním příslušníkem Sýrie. Očekávalo se tedy, že ve vztahu k této zemi provede žalovaný úvahu o možných překážkách vycestování žalobkyně. To se však nestalo a to navzdory tomu, že politická a bezpečnostní situace a otázka stavu dodržování lidských práv v Sýrii jsou obecně známými skutečnostmi.
39. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na zvážení, zda je správní vyhoštění žalobkyně možné, nedostál. Tento nedostatek způsobil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Lze tak přisvědčit žalobní námitce, že ačkoliv byly žalovanému v době vydání napadeného rozhodnutí překážky správního vyhoštění známy, v rozporu s povinnostmi citovanými ve výše uvedené judikatuře se jimi nijak přezkoumatelným způsobem nezabýval.
40. S ohledem na shora uvedené krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se mu věc vrací k dalšímu řízení. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
41. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem,

které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce, ten však je od platby soudního poplatku osvobozen a krajský soud ze soudního spisu nezjistil, že by mu nějaké další náklady řízení vznikly. Proto krajský soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 5. ledna 2021

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně